

AVOIMELLA OTTEELLA: PODCASTIN TYYLI, TEKEMINEN JA KOHDEYLEISÖ

Alexi Peura
30.11.2023

KUKA MITÄ HÄH?

- Koulutustausta:
 - FM, Helsingin yliopisto 2016 (yleinen historia)
 - Kirjasto- ja tietopalvelualan korkeakouludiplomi, SeAMK 2022
 - Jatko-opiskelija 1.1.2024 →
- Aiemmat meriitit popularisoinnista ja podcasteista:
 - Kaksi populaaria tietokirjaa (2018 & 2021)
 - Podcast-kipparointia 2019 → (Imperiumi 363, [uusin jakso](#))

Alekski Peura
Tietoasiantuntija
Helsingin yliopiston kirjasto
Tutkimuksen palvelut / Datatiimi
Kaisa-talo
aleksi.peura@helsinki.fi

AVOIMELLA OTTEELLA -PODCAST

- Avoimella otteella -podcast on avoimesti julkaistuja tiedejulkaisuja käsittelevä podcast.
 - Kotisivu: <https://www.helsinki.fi/fi/avoimellaotteella>
- Ensimmäinen kuuden jakson tuotantokausi ilmestyi syksyllä 2022, toinen keväällä 2023 ja kolmas syksyllä 2023
- Kavalana ajatuksena on tehdä **Suomen paras tiedepodcast**, tarjota **väylä uuden tutkimuksen pariin** sekä tutustuttaa kuulijat **HY:n avoimiin julkaisupalveluihin**.
 - Hyvä tiede ei vanhene!
 - Avoin tiede/julkaiseminen normaalina osana keskustelua tieteestä – joka jaksossa vähintään yksi kysymys avoimuudesta!
- Vieraina tähän mennessä mm. Karolina Kouvola, Kaisa Sinikara, Thomas Wilhelmsson.
- Yhteistyö kirjaston viestintätiimin kanssa tärkeää: sovitaan yhdessä kutsuttavat vieraat, lyödään lukkoon julkaisuaikataulu, hahmotellaan yhdessä jaksokuvaukset sekä [Teemakokoelmat](#).

PODCASTIEN (EPÄTIETEELLINEN) PERUSJAKO

Itse muotoilemani podcastien pääjako on **Asiat edellä** ja **Persoonat edellä**

Persoonat edellä

- Vakiokeskustelijat
- Sisällöllä summittainen rakenne, paljon tilaa improvisoinnille
- Paljon ”rentoa läpänheittoa”
- Merkitystä sillä miten sanotaan, ei niinkään mitä sanotaan
- Esimerkkejä: The Ricky Gervais Show, aamuradio-ohjelmat, Imperiumi 363

Asiat edellä

- Vakiojuontaja, vaihtuva vieras
- Sisältö edellä, joskus tiukkakin käsikirjoitus
- Ei ollenkaan tai minimaalisesti ”rentoa läpänheittoa”
- Merkitystä sillä mitä sanotaan, ei niinkään miten sanotaan
- Esimerkkejä: In Our Time (BBC), Kalle Haatanen (Yle), Avoimella otteella

Tyyllillinen esikuva
Avoimelle otteelle!

KUVA: VEIKKO SOMERPURO

PODCASTIN KOHDEYLEISÖ

- Kun Avoimella otteella -podcastia alettiin tehdä, yritimme hahmotella ihannekuulijaa, jolle podcastin sisältöjä tehdään. Hän olisi:
 - Ikähaarukassa 30–65.
 - Kiinnostunut kulttuurista sekä tieteestä.
 - HY:n tai muun yliopiston alumni.
 - Kohtalaisen yleissivistynyt.
- **Jaksoja voi kuunnella vaikka ei tähän profiiliin sopisikaan, mutta profiili antaa meille tekijöille mielikuvan maalista, johon tähdätä!**
- Näin ollen podcastin sisällöt tehdään **järki, asiat ja tutkijavieraat edellä**.
 - Parasta PR:ää tutkijalle sekä HY:lle/HULibille on asiallinen mutta rento alusta, jossa tutkijat voivat tuoda itseään ja aiheitaan esiin ilman ”norsunluutorni”-vaikutelmaa.
 - Kysymysten pitää olla fiksuja mutta ei liian fiksuja!
 - Keskustelu pitää olla suunniteltu mutta ei hengetön: keskustelun pitää olla keskustelu, ei valmiiden lausuntojen resitaatio.
 - Sivistyssanoja ei ryöstöviljellä mutta ei kartetakaan.
 - Jakso ei saa olla liian pitkä, mutta määrämittäisyys ei myöskään ole hyvästä – ”työmatkamittäisyys”.
- Tärkeintä jokaiselle jaksolle on tietenkin kiinnostava aihe!

2-9 kk!

JAKSON SYNTYPROSESSI

1. Kiinnostava julkaisu, jonka otsikko minun pitää kyetä ymmärtämään.
 - Löytyy yleensä ihan vain manuaalisesti pläräilemällä.
2. Yhteydenotto tutkijaan ja äänitysjan sopiminen kuukauden tai kahden päähän.
3. Paneutuminen julkaisuun/aiheeseen ja kysymysrunkojen keksiminen.
 - Työn vaikein ja arvaamattomin vaihe, joka voi viedä mitä vain muutamasta tunnista usean viikon paniikinomaiseen ”mä en tajua tästä mitään” -kohellukseen.
 - Toisaalta itselle vieraimmista aiheista saattaa syntyä onnistuneimpia jaksuja – esim. jakso ”Pilaammeko meremme merenalaisella kaivostoiminnalla?”.
4. Kysymysrunkojen lähettäminen vieraalle n. viikkoa ennen äänitystä.
5. Äänitys
6. Editointi (varsin mekaanista hommaa)
7. Julkaisun, markkinoinnin ja jaksokuvausten suunnittelu ja toteutus
8. Julkaisu

MITÄ KUULIJASTATISTIIKKA KERTOO?

- Keskimääräinen Avoimella otteella -kuulija:
 - Asuu Uudellamaalla/Helsingissä.
 - Kuuntelee jaksot kännykällä.
 - Nainen.
 - Noin 40-vuotias.

} Lähellä aluksi hahmoteltua ihannekuulijaa?
- Suosituin jakso ("Kärrynpyöriä moskeijassa") on suhteessa erikoinen tapaus.
 - Kuulijaprofiili merkittävästi nuorempi (reilusti yli puolet kuulijoista alle 25-vuotiaita).
 - Kuuntelujen pääosa sijoittuu noin yhden viikon ajanjaksolle useita kuukausia jakson ilmestymisen jälkeen.
 - Jaksoa käytetty jollakin (käyttäytymistieteen) kurssilla?
- Kuuntelujen ja kuulijoiden kumuloituvuus eli podcast on tekijöiltään pitkäjänteisyyttä vaativa formaatti!

KIITOS KUUNTELEMISESTA!

Kiinnostuneille mainostettakoon myös Signumiin tekemääni juttua Avoimella otteella
-podcastista: <https://doi.org/10.25033/sig.128670>